

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (เอเปค) (Asia-Pacific Economic Cooperation-APEC)

เว็บไซต์ www.apec.org

สำนักเลขาธิการเอเปค 35 Heng Mui Keng Terrace, Singapore 119616
โทรศัพท์ : (+65) 6891 9600
โทรสาร : (+65) 6891 9690
Email: info@apec.org

วันก่อตั้ง พ.ย.2532

ประชากร 2,900 ล้านคน หรือประมาณ 38% ของประชากรโลก

เลขาธิการเอเปค ดร.Rebecca Fatima Sta Maria (ชาวมาเลเซีย)
ดำรงตำแหน่งระหว่าง 1 ม.ค.2565-ปัจจุบัน/วาระที่ 2 (วาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี)

วัตถุประสงค์ ส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เพื่อเสริมสร้างความมั่งคั่งแก่ประชาชนในภูมิภาค โดยการส่งเสริมความเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำ การเติบโตอย่างยั่งยืน มั่นคง และมีนวัตกรรม สนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาคและของโลก เพื่อลดอุปสรรคและอำนวยความสะดวกทางการค้า (สินค้าและบริการ) และการลงทุนระหว่างสมาชิกด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งสอดคล้องกับกฎการค้าขององค์การการค้าโลก รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือทางสังคมและการพัฒนาต่าง ๆ เช่น การเกษตร การส่งเสริมบทบาทสตรีในด้านเศรษฐกิจ การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การพัฒนาด้านสาธารณสุข เป็นต้น ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุม ความมั่งคั่ง และยั่งยืนของประชาชนในภูมิภาค

สมาชิก 21 เขตเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ออสเตรเลีย บรูไน แคนาดา ชิลี จีน เขตบริหารพิเศษฮ่องกง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ ปาปัวนิวกินี เปรู ฟิลิปปินส์ รัสเซีย สิงคโปร์ ไต้หวัน ไทย สหรัฐฯ และเวียดนาม

หลักการความร่วมมือภายใต้กรอบเอเปค

เอเปคเป็นเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ระหว่างประเทศ และจะวางกรอบร่วมกันเพื่อให้สินค้า บริการ การลงทุน และประชาชนสามารถเคลื่อนย้ายไปมาระหว่างกันได้อย่างสะดวก ปลอดภัย มีกฎเกณฑ์ และมีมาตรฐาน ทั้งนี้ เอเปคมีรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ที่เป็นทางการน้อยกว่าการประชุมในกรอบอื่น ผ่านการดำเนินงานที่ยึดหลักฉันทามติ ความสมัครใจ ความเท่าเทียมกัน และผลประโยชน์ร่วมกันของสมาชิก โดยคำนึงถึงความแตกต่างของระบบเศรษฐกิจ สังคม และระดับการพัฒนาของแต่ละเขตเศรษฐกิจ สมาชิกเอเปคจึงสามารถนำผลลัพธ์ไปดำเนินการได้เมื่อมีความพร้อม จนกระทั่งเกิดเป็นผลสำเร็จร่วมกัน

กลไกการดำเนินงาน แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ

ระดับนโยบาย

1. การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค (APEC Economic Leaders Meeting-AELM) จัดประชุมปีละ 1 ครั้ง ช่วง ต.ค./พ.ย.
2. การประชุมรัฐมนตรีเอเปค (APEC Ministerial Meeting-AMM) รมว.กต. และ รมว.พณ. หรือ รมต. ที่เกี่ยวข้อง
3. การประชุมรัฐมนตรีสาขาต่าง ๆ (Sectoral Ministerial Meeting) จะกำกับดูแลความร่วมมือด้านต่าง ๆ อาทิ การคลัง การศึกษา พลังงาน สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน และสาธารณสุข
4. คณะกรรมการที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค (APEC Business Advisory Council-ABAC) ตัวแทนนักธุรกิจจากเขตเศรษฐกิจเอเปคเขตเศรษฐกิจละ 3 คน ทำหน้าที่เสนอมุมมองและข้อคิดเห็นของภาคธุรกิจเอเปคต่อที่ประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจในรูปแบบของรายงานปีละ 1 ครั้ง

ระดับปฏิบัติการ

1. การประชุมระดับ จนท.อาวุโส (Senior Officials' Meeting-SOM) จัดประชุมปีละ 3-4 ครั้ง
2. คณะกรรมการว่าด้วยการค้าและการลงทุน (Committee on Trade and Investment-CTI) ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือเอเปคด้านการเปิดเสรี และอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน
3. คณะกรรมการด้านงบประมาณและการบริหาร (Budget and Management Committee-BMC) ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ จนท.อาวุโส ด้านงบประมาณ การบริหารและการจัดการ และทำหน้าที่ติดตามและประเมินการดำเนินงานของโครงการต่าง ๆ ที่ได้รับอนุมัติงบประมาณของเอเปค รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่ จนท.อาวุโส เรื่องการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของเอเปค
4. คณะกรรมการด้านเศรษฐกิจ (Economic Committee-EC) ทำหน้าที่ศึกษาวิจัย ทารื้อ และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทาง และประเด็นทางเศรษฐกิจในภูมิภาคที่อยู่ในความสนใจ
5. คณะกรรมการความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ (Steering Committee on Economic and Technical Cooperation-SCE) ทำหน้าที่กำหนดเป้าหมาย และจัดลำดับกิจกรรมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการของเอเปค
6. กลุ่มความร่วมมือและความริเริ่มอื่น ๆ ทำหน้าที่สนับสนุนเป้าหมายของเอเปค รวมทั้งที่อยู่นอกเหนือโครงสร้างของคณะกรรมการและคณะทำงานเอเปค อาทิ ความร่วมมือระหว่างศูนย์เอเปค และการหารือระหว่างภาครัฐและเอกชน

7. สำนักเลขาธิการเอเปค (APEC Secretariat) ทำหน้าที่เป็นกลไกสนับสนุนกระบวนการเอเปคด้านขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ รวมทั้งประสานงานและให้ข้อมูลแก่องค์กรภายในของเอเปคและสาธารณะ

ความสัมพันธ์กับไทย

ไทยเป็น 1 ใน 12 เขตเศรษฐกิจผู้ร่วมก่อตั้งเอเปคเมื่อปี 2532 มีบทบาทสำคัญทั้งในการประชุมและกลุ่มทำงานต่าง ๆ ของเอเปค โดยไทยทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคทั้งหมด 3 ครั้ง เมื่อปี 2535 ปี 2546 และปี 2565

การเป็นเจ้าภาพเอเปคของสหรัฐฯ ปี 2566

สหรัฐฯ ในฐานะเจ้าภาพเอเปคปี 2566 เน้นย้ำความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการค้าและการลงทุนที่ยุติธรรมและเปิดกว้าง ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของชาวอเมริกัน และทำหน้าที่เป็นพันธมิตรที่แข็งแกร่งและเชื่อถือได้ของสมาชิกเอเปค พร้อมกับสานต่อผลลัพธ์จากการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคปี 2565 ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ โดยสหรัฐฯ กำหนดแนวคิดหลักภายใต้หัวข้อ “การเสริมสร้างความยืดหยุ่นและความยั่งยืนเพื่ออนาคตสำหรับทุกคน” (Creating a Resilient and Sustainable Future for All) เพื่อให้สอดคล้องกับช่วงเวลาที่ถูกภูมิภาคเผชิญกับการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจหลังการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ผ่านการผลักดัน 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) Interconnected สร้างภูมิภาคที่ยืดหยุ่นและเชื่อมโยงถึงกัน 2) Innovative ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์นวัตกรรมสำหรับอนาคตที่ยั่งยืน และ 3) Inclusive ยืนยันถึงอนาคตที่เท่าเทียมและมีส่วนร่วมสำหรับทุกคน ซึ่งเป็นไปตามวิสัยทัศน์ปุตราจายาปี 2583 (APEC Putrajaya Vision 2040) ที่ผู้นำเอเปครับรองเมื่อปี 2563 และสนับสนุนการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเอาทีอารอ (Aotearoa Plan of Action) ที่กำหนดกรอบการทำงานของเอเปคในอีก 20 ปีข้างหน้า โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) Interconnected เชื่อมโยงการท่องเที่ยงและการค้าระหว่างประเทศ รวมถึงการเชื่อมโยงทางดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนและเท่าเทียม และกระตุ้นการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในภาพรวมของภูมิภาค โดยสหรัฐฯ มุ่งผลักดันประเด็นที่ต้องการให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมในการประชุมครั้งนี้ ได้แก่ 1) การเสริมสร้างความยืดหยุ่นของห่วงโซ่อุปทาน 2) การยกระดับการค้าบริการ 3) การส่งเสริมการค้าดิจิทัล 4) การส่งเสริมการเดินทางข้ามพรมแดน 5) การเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานและเครือข่ายคมนาคม 6) การเสริมสร้างระบบสุขภาพ และ 7) การกำหนดมาตรฐานและรูปแบบการค้าใหม่ผ่านแผนงานเขตการค้าเสรีเอเชีย-แปซิฟิก (Free Trade Area of Asia-Pacific-FTAAP)

2) Innovative มุ่งให้ความสำคัญใน 7 ประเด็น ได้แก่ 1) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นนวัตกรรมเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน 2) การฟื้นฟูสภาพภูมิอากาศ 3) การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติและการปรับปรุงการเตรียมพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน 4) การส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลและการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล 5) การส่งเสริมความมั่นคงทางอาหาร ความปลอดภัยของอาหาร และเทคโนโลยีชีวภาพการเกษตร 6) การจัดการความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อม และ 7) การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

3) Inclusive ยืนยันอนาคตทางเศรษฐกิจของภูมิภาคที่เสมอภาคและครอบคลุม โดยให้ความสำคัญใน 6 ประเด็น ได้แก่ 1) การค้าที่ครอบคลุม 2) ความเท่าเทียมทางเพศในการทำงาน 3) การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 4) การเพิ่มศักยภาพและโอกาสทางเศรษฐกิจผ่านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและแรงงาน 5) การเพิ่มอำนาจต่อรองของแรงงาน และ 6) การมีส่วนร่วมของผู้ด้อยโอกาส

การเป็นเจ้าภาพเอเปคของเปรู ปี 2567

เปรูในฐานะเจ้าภาพเอเปค ปี 2567 จะย้ำความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจและประเด็นทางสังคม เฉพาะอย่างยิ่งการเสริมสร้างศักยภาพและอำนวยความสะดวกด้านการมีส่วนร่วมของประชากรกลุ่มเปราะบางเพื่อตอบสนองต่อโลกาภิวัตน์ ผ่านการผลักดัน 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) การค้าและการลงทุนเพื่อการเติบโตที่ครอบคลุม 2) การปรับใช้นวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจในระบบ (Formal Economy) และเศรษฐกิจระดับโลก (Global Economy) และ 3) การเติบโตอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยืดหยุ่น ทั้งนี้ รัฐบาลเปรูได้กำหนด 5 เมืองหลักสำหรับใช้จัดการประชุม ได้แก่ กรุงลิมา เมืองกุสโก เมืองอาเรกิปา เมืองทรูฮิโย และเมืองปูกาลปา ส่วนเกาหลี่ใต้จะเป็นเจ้าภาพการประชุมเอเปคครั้งต่อไป ในปี 2568

